

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาวะความไม่สงบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนราธิวาส เพื่อให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ผู้วิจัยได้กำหนด วิธีดำเนินการวิจัยในประเด็น ต่อไปนี้ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ปีการศึกษา 2553 จำนวน 342 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ปีการศึกษา 2553 จำนวน 185 คน ซึ่ง ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร Yamane' (1960, 1088 - 1089 อ้างถึงใน พิสนุ พงศ์ศรี, 2550 : 108 - 112)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

- เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน ขนาดของกลุ่มประชากร
 e แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มที่ยอมรับได้
(Sampling Error) ในที่นี้กำหนด .05

$$\text{แทนค่า} \quad n = \frac{342}{1 + 342(0.05)^2}$$

$$n = 184.36$$

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ปีการศึกษา 2553 จำนวน 185 คน

2.2 เทียบสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง ตามขนาดโรงเรียน ดังตาราง 1 เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของโรงเรียนแล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple - Random Sampling) โดยใช้วิธีการจับฉลากแบบไม่ใส่กลับ (Without Replacement) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวน (คน)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	51	27
ขนาดกลาง	204	111
ขนาดใหญ่	87	47
รวม	342	185

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดที่ได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาวะความไม่สงบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 3 ข้อ เพื่อสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะและขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาวะความไม่สงบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส จำแนกออกเป็น 12 มาตรฐาน จำนวน 60 ข้อ ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ซึ่งกำหนดความมากน้อยของการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาวะความไม่สงบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยปรับปรุงแก้ไข ดัดแปลงจากแบบสอบถามของเครือวัลย์ โฉมขวัญ (2551 : 103 -110) และ นรารัตน์ ทองบุญเรือง (2552 : 180 -201) โดยมีเกณฑ์ให้นำหน้าห้คะแนนตามแนวทางการสร้างเครื่องมือการวัดของ Likert ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร รายละเอียดและแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาวะความไม่สงบ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดเนื้อหาของแบบสอบถาม
2. ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาวะความไม่สงบ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและความถูกต้องของภาษาและความชัดเจนในข้อความเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. การนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข ไปหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาจำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา

(Content Validity) แล้วนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญตามเนื้อหา ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับโครงสร้างหลักของเนื้อหา (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ , 2540 : 117) โดยกำหนดค่าคะแนนดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามสอดคล้องกับประเด็นหลักของเนื้อหา
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามสอดคล้องกับประเด็นหลักของเนื้อหาหรือไม่
- 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับประเด็นหลักของเนื้อหา

คัดเลือกข้อคำถามที่ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป นำไปสร้างแบบสอบถามต่อไป ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.60 ข้อคำถามนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้มาตรวจให้คะแนนและหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach , 1990 : 204) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.972

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพ จัดทำเป็นต้นฉบับสมบูรณ์ เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากภาควิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

2. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ ไปยังผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งและรับคืนด้วยตนเอง

3. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามและเลือกแบบสอบถามที่ตอบครบสมบูรณ์ นำผลไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เมื่อผู้วิจัยจัดทำข้อมูลแล้วจึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ทำการวิเคราะห์โดยแยกข้อมูลตามตัวแปรที่ศึกษา เพื่อนำมาหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การพัฒนาตนเองตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาวะความไม่สงบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) และนำไปแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) โดยใช้เกณฑ์การประเมินความคิดเห็น (Opinionated) ของ วัน เดชพิชัย (2532 : 531-532) โดยแบ่งคะแนนเป็นช่วง ๆ แต่ละช่วงมีความหมายดังนี้

4.50 - 5.00 หมายความว่า การพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายความว่า การพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายความว่า การพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายความว่า การพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายความว่า การพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. คำนวณหาค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การพัฒนาตนเองตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาวะความไม่สงบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครราชสีมา แบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียน วิทยฐานะและขนาดโรงเรียน หากพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison Procedure) ด้วยวิธีการของ Scheffe' แล้วนำมาเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามตามวิธีการของ Rovinelli and Hambleton (Rovinelli and Hambleton 1987: 34-37) โดยใช้สูตรดังนี้ (อ้างอิงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538 อ้างอิงใน ผ่องศรี วาณิชศุภวงส์, 2546 : 140)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อคำถาม
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้ Cronbach (1990 : 204)

$$a = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
	s_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าความถี่ (Frequency)

2.2 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{จำนวนของรายการ} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร Ferguson (อ้างถึงใน พิสนุ พงศรี 2549 :154)

ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคะแนนทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

2.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร Ferguson (อ้างถึงใน พิสนุ พงศรี 2549 : 154) ดังนี้

$$SD = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

3. สถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) โดยใช้สูตร

3.1.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร ใช้สูตร
(อ้างถึงใน ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ , 2538 : 95)

$$F \frac{MS_b}{MS_w}, df = k, n - k$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	k	แทน	จำนวนกลุ่มที่ศึกษา
	n	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

3.1.2 การเปรียบเทียบพหุคูณ เมื่อพบว่าค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบแบบ Scheffe' โดยใช้สูตร (อ้างถึงใน ล้วน สายยศและ
อังคณา สายยศ , 2538 : 95)

$$F = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)^2}{MS_w (1/n_1 + 1/n_2)(k-1)}, df = k - 1, n - k$$

เมื่อ	$\bar{X}_1 \bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และ 2
	MS_w	แทน	ค่า Mean Square ภายในกลุ่ม
	$n_1 n_2$	แทน	จำนวนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2
	k	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง